

Artikel - De grønne udviklingsprogrammer har stor effekt

Milestone Pro har i de senere år været konsulenter på en række udviklingsprogrammer inden for cirkulær økonomi, hvor mindre virksomheder (SMV'er) har fået konsulenthjælp til at arbejde med deres energi- og ressourceeffektivitet og udvikle nye grønne forretningsmodeller. Nu er der kommet flere nye programmer bl.a. det landsdækkende program Grøn Cirkulær Omstilling (GCO).

Men hvilken effekt har programmerne med hensyn til forbedringer i virksomhedernes klimapåvirkning og økonomi?

Vi har været konsulenter på mange udviklingsprogrammer og har valgt at evaluere på 8 virksomhedsforløb i NBE-programmet "Bæredygtig vækst gennem energi- og ressourceeffektive SMV'er", som vi har været konsulenter på. Virksomhederne har hver modtaget et tilskud på 60.000 kr. - til gengæld skulle virksomheden selv anvende ca. 100 timer på projektet, fortæller Anders Chr. Haahr fra Milestone Pro.

De 8 virksomheder arbejder inden for meget forskellige brancher som fx socialøkonomiske virksomheder, der arbejder med genbrug af byggematerialer og IT-udstyr samt virksomheder, der arbejder med produktion af personlige plejeprodukter, møbler, bearbejdning af plastprodukter, nedbrydning og kloakservice.

Bæredygtig vækst gennem energi- og ressourceeffektive SMV'er

Klimapåvirkninger

Klimaresultaterne er meget overbevisende, - den gennemsnitlige materialebesparelse er således på ca. 160 ton, mens den gennemsnitlig CO₂-reduktion er på over 40 ton CO₂ svarende til ca. 45 % besparelse i forhold til virksomhedens udgangspunkt, fortæller Anders Chr. Haahr og fortsætter:

Virksomhedernes gennemsnitlig CO₂-reduktion er på over 40 ton CO₂ svarende til ca. 45 % besparelse!

Anders Chr. Haahr

Tallene dækker dog over meget store forskelle, idet materialebesparelsen ligger mellem 0 (alt materiale blev i forvejen genbrugt) til en meget stor materialebesparelse ved nedbrydningsfirmaet, der vil genbruge udvalgte byggematerialer i samarbejde med en af de socialøkonomiske virksomheder. Tilsvarende gælder CO₂-besparelserne, som ligger mellem 6,7 og 85 ton CO₂ pr år svarende til en reduktion på 6,7 - 84 % i forhold til virksomhedens udgangspunkt.

De store forskelle i resultaterne skyldes forskelle i virksomhedernes forretningsmodel, størrelse og branche samt i virksomhedens muligheder for at påvirke egen bæredygtighed. Har virksomheden egne produkter/ydelser er det nemmere at arbejde med produktforbedringer, miljømærker m.v., og bor virksomheden i egne lokaler er det nemmere at gennemføre bygningsmæssige energibesparelser.

Desuden har vi i nogle virksomheder arbejdet med virksomhedens samlede ydelser/-produktprogram, mens der i andre er udvalgt et eller flere produkter som et pilotprojekt fx for reduktion af produktemballage. Sidstnævnte giver ofte store materiale- og dermed CO₂-reduktioner, som efterfølgende i en vis udstrækning kan overføres til det øvrige produktprogram.

Artikel - De grønne udviklingsprogrammer har stor effekt

Processen

I alle virksomhederne begyndte projektet med at screene virksomhedens nuværende forretningsmodel og bæredygtighed. På baggrund af indsamlede data om råvarer, færdigvarer, spild/affald og energiforbrug beregnede vi data for virksomhedens nuværende CO₂-udledning og udpegede de materiale- og energiforbrug, der medførte de største CO₂-udledninger.

På baggrund af dette overblik udvikles under projektet mange ideer til, hvordan virksomheden kan blive mere bæredygtig i forhold til produkter/ydelser, egenproduktion og værdikæde (primært leverandører og kunder). De bedste ideer målt på økonomi, miljø og social ansvarlighed blev fastsat som mål/indsatsområder i virksomhedens fremadrettede indsats, og gennemført inden for projektperioden, hvor det har været muligt.

Samtidig drøftes ideer til nye grønne forretningsmodeller, d.v.s. hvordan virksomheden kan blive mere bæredygtig med hensyn til miljø og social indsats og derigennem samtidig skabe ny omsætning og indtjening. Virksomheden prioriterer den forretningside, de ønskede at arbejde videre med i forhold til at udvikle og dokumentere en ny/forbedret grøn forretningsmodel inklusiv krævede investeringer til at realisere den. Hertil blev anvendt en Business Model Canvas, som vist på billedet.

Anders Chr. Haahr fortæller: *De store materialebesparelser hentes ofte ved at anvende genbrugte råvarer, vælge alternative og mere bæredygtige materialer eller ved at gøre det nemmere at genbruge virksomhedens produkter flere gange. Det kan fx ske gennem etablering af en leje/leasing-model, hvor virksomheden udlejer/leaser produkter i stedet for at sælge dem.*

Energibesparelserne hentes fx ved reduktion af virksomhedens forbrug af diesel og el eller ved omlægning til mindre CO₂-belastende energiformer fx erstatte oliefyr med varmepumpe. En nem og hurtig løsning er også at overgå til klimavenlig strøm, da det regnes som CO₂-neutralt.

Men da mange virksomheder allerede har haft fokus på og arbejdet med energibesparelser i en del år, hentes de største CO₂-besparelser ofte i virksomhedens materialeforbrug. Kan nogle materialer erstattes af mere klimavenlige materialer? Kan virksomhedens affald/spild reduceres og genbruges? Kan vi levetidsforlænge produkterne gennem ny service/vedligehold? Kan vi indføre takeback og genanvendelse af produkterne, når de er udtjente?

CO₂-aftrykket fra virksomhedens materialer er i mange tilfælde langt større end fra energiforbruget!

Anders Chr. Haahr

Stort set ingen virksomheder kender i dag deres CO₂-aftryk fra de materialer, som de indkøber, forarbejder og sælger, - selv om det i mange tilfælde er langt større end CO₂-aftrykket fra deres energiforbrug.

I virksomheden, der bearbejder plastprodukter, udgjorde materialeforbruget således ca. 96 % af virksomhedens samlede CO₂ aftryk. Der er i mange tilfælde derfor langt større potentiale i at arbejde med virksomhedens materialeforbrug end energiforbruget, fremhæver Anders Chr. Haahr.

I den konkrete virksomhed kunne der således spares knap 80 % af CO₂-aftrykket på én produkttype (svarende til ca. 60 ton CO₂ pr år) ved at videreudvikle produktet, så det i fremtiden kan produceres i en mere klimavenlig plasttype.

Artikel - De grønne udviklingsprogrammer har stor effekt

Forretningsmæssige resultater

Ved at reducere virksomhedens energi- og materialeforbrug reduceres samtidig omkostningerne hertil. Denne indsats kan selvfølgelig kræve investeringer, men der er altid "lavthængende frugter" - projekter med kort tilbagebetalingstid, siger Anders Chr. Haahr og fortsætter:

Det skaber imidlertid ikke i sig selv en ny forretning for virksomheden. Derfor er det endnu mere interessant, hvordan udvikling af en ny, mere bæredygtig forretningsmodel kan øge virksomhedens omsætning og indtjening.

Den gennemsnitlig forventede omsætningsstigning fra 2019 til 2022 for den nye, grønne forretningsmodel i de 8 virksomheder er knap 1 mio. kr. svarende til en stigning på ca. 35 %.

Det lyder måske som et mindre beløb, men dækker over store forskelle fra en forsigtig skønnet 0-stigning i virksomheden, hvor det nuværende produkt erstattes af et mere miljøvenligt, til at dette i en anden virksomhed skønnes at udløse en 100% stigning i salget svarende til en omsætningsstigning på 1,4 mio. kr., fortæller Anders Chr. Haahr.

Den forventede omsætningsstigning fra den grønne forretningsmodel er på gennemsnitlig 1 mio. kr. svarende til 35 %.

Anders Chr. Haahr

Analysen har ikke opgjort faldet i omkostninger til virksomhedernes energi- og materialeforbrug, men lægges det sammen med den forventede omsætningsstigning har alle virksomhederne et ganske fint overskud på at realisere deres grønne indsatser og forretningsmodel.

I kan også være med!

Der er gode muligheder for at gøre jeres virksomhed mere bæredygtig og reducere jeres CO₂-aftryk. Det kræver blot, at I kommer med på den grønne omstilling, som efterhånden er ved at komme op i fart, fortæller Anders Chr. Haahr og fortsætter:

Det kan I bl.a. gøre ved at deltage i en af de mange udviklingsprogrammer, der har til formål at understøtte den grønne omstilling ved at give tilskud til at arbejde med bæredygtighed og cirkulær økonomi. Hvis I er en mindre virksomhed (SMV) er der gode muligheder for at deltage i et program, hvor I får gratis konsulenthjælp, hvis selv bruger et antal timer på jeres projektdeltagelse.

I det landsdækkende udviklingsprogram Grøn Cirkulær Omstilling (GCO) er det i perioden 2019 - 2022 således muligt for en SMV-virksomhed at få et tilskud på op til 90.000 kr. til rådgivning om udvikling af en ny, grøn forretningsmodel. Vi er godkendt som konsulenter til programmet, som du kan læse mere om [her](#).

I Midtjylland har kommunerne iværksat programmet Energieffektivitet og CO₂-besparelser i Virksomheder i Region Midtjylland (EC SMV), hvor det i perioden 2020 - 2021 er muligt for en SMV-virksomhed at få op til 57.375 kr. i tilskud til udvikling af en ny, grøn forretningsmodel. Vi er også godkendt som konsulenter til dette program (læs mere [her](#)).

Kontakt os, hvis I ønsker at høre mere om vores rådgivning om grønne forretningsmodeller samt støttemuligheder - det er helt uforpligtende, slutter Anders Chr. Haahr.